

מתנתנין:

בית שמאי אומרים: מעבירין בידים מעל השלחן עצמות וקליפין שאינם ראויים לאכילת כלב⁽⁷⁰⁾, כי אין הם מוקצים.

ובית הלל אומרים: אסור לטלטלם בפני עצמם, אלא מסלק את הטבלא [דף המונח על השלחן] כולה שהיא כלי⁽⁷¹⁾, עם העצמות והקליפין, ומטלטלה למקום שבו אין הם מפריעים לו, ומנערה⁽⁷²⁾.

ואוד שנשבר ביום טוב, אסור להסיקו ביום טוב. לפי שמסיקין בכלים, ואין מסיקין בשברי כלים. כי שבר כלי אשר נשבר ביום טוב ומעתה אינו משמש עוד למה שהיה משמש בבין השמשות, הוא בגדר "נולד", על כן הוא מוקצה לדעת רבי יהודה. אבל כלי שלם, לא נשתנה יעודו אף כשבעליו רוצה להסיק בו, ומותר לטלטל אותו אף שלא לצורך תשמישו.

ומסקינן: שמע מינה שרבא סובר כרבי יהודה דאית ליה מוקצה ונולד.

ג. אין הבסיס נאסר אלא כשהניחו עליו דבר מוקצה בכוונה שיהיה עליו דוקא, וכאן לא איכפת למניח היכן יפלו העצמות והקליפין.

72. במשנה הקודמת שנינו: "מעות שעל הכר — מנער את הכר והן נופלות". ובגמרא שם: "אמר רבי יוחנן: לא שנו אלא לצורך גופו, אבל לצורך מקומו מטלטלו ועודן עליו". ומפרש הרמב"ן במלחמות ובחידושים, שהמשנה שלנו מתירה לסלק את הטבלא למקום שרוצה להשליך את הקליפין שם, ואין צריך לנערם במקום השלחן מפני שצריכים להשתמש במקום השלחן.

והריטב"א עמד על השאלה, מדוע לא הוכיחה הגמרא את דברי רבי יוחנן ממשנתנו? [עיין שם].

וכתב הביאור הלכה [ש"ח סכ"ז ד"ה מנער] שמהסמ"ג משמע שפירש במשנה שיש לנער את הטבלא במקום.

אמנם אין נפקא מינה בין הפירושים להלכה ונפסק בשלחן ערוך [ש"ח סכ"ז] שאם היה צריך למקום השלחן — מותר להגביהו ולטלטלו למקום אחר, ואם לאו — מנער את השלחן במקומו.

ד"ה דרש] כתבו שאפילו רבי שמעון מודה בדין הזה, וטעם האיסור הוא משום גזירה שמא תתקן האשה את העץ כשהיא מייחדת אותו לאוד.

70. כך מפרש רש"י. והתוספות וכל הראשונים חלקו עליו וכתבו, שמחלוקת בית שמאי ובית הלל היא רק בעצמות וקליפין הראויים לבהמה או לכלבים, ואם לאו, צריך לסלק את הטבלא ולנערה כי הם מוקצה לכל הדעות. ועיין בהערה 73.

71. התוספות במסכת ביצה [ב א ד"ה וב"ה] מקשים, מדוע אין דין הטבלא כבסיס לדבר האסור, הלוא הניחו עליה את העצמות והקליפין מדעת!

ותרצו תוספות שלשה תירוצים:
א. לדעת רבינו תם אין הבסיס נאסר אלא כשמניחים עליו דבר מוקצה על מנת שיהיה עליו כל השבת.
ב. מדובר במשנה כשיש על הטבלא דברים המותרים, והיא נעשית לבסיס לדבר האסור והמותר.